

Nov inštitut za materiale in tehnologije

Janez TUŠEK

Vsako odprtje ustanove, ki zagotavlja nova delovna mesta in nov razvoj, je v teh časih izjemno pomembno. Odprtje celotnega inštituta, ki zagotavlja delovna mesta z višjo dodano vrednostjo, pa še toliko bolj. Uredništvo revije Ventil vsem snovalcem in izvajalcem tega projekta iskreno čestita, želi veliko uspehov na raziskovalno-razvojnem področju in veliko veselja pri snovanju novih proizvodov in storitev. V imenu uredništva revije Ventil se g. Milošu Šturmu in dr. Ines Mohorič iskreno zahvaljujem za možnost ogleda Inštituta za materiale in tehnologije v sklopu koncerta Hidria in za odgovore na naša vprašanja.

Ventil: Večina bralcev revije Ventil se ukvarja s strojništvom, mehatroniko ali z drugim področjem, ki je v tesni povezavi s tehniko. Najprej vas prosim za kratek opis ideje in namena ustanovitve Inštituta za materiale in tehnologije. Koliko časa je ta ideja živele pri vas in kdo jo je dal?

M. Šturm, I. Mohorič: V Hidrii smo skladno z našo širšo strategijo vzpostavili t. i. Inovativni center, katerega glavno poslanstvo je ustvarjanje inovacij, s katerimi se Hidria pridružuje svetovnim prizadevanjem za trajnostni razvoj okolja. V Inovativnem centru Hidrie nastajajo tehnološko zahtevne rešitve za avtomobilsko industrijo in klimatizacijo zgradb z visokim deležem znanja. Inovativni center poleg tehnoloških centrov in inkubatorjev združuje tudi tri Hidrijine razvojne inštitute – Hidria Inšti-

tut Klima, Hidria Inštitut za avtomobilsko industrijo in Hidria Inštitut za materiale in tehnologije.

Slednji se osredotoča na razvoj inovativnih tehnoloških in produktivnih rešitev v avtomobilski industriji in industriji klimatizacije. Z iskanjem okolju prijaznih materialov in tehnologij, ki omogočajo učinkovito rabo alternativnih virov energije, razvojem rešitev za hibridna in električna vozila ter izkoriščanjem prednosti naprednih nanotehnologij in nanomaterialov zagotavlja rast konkurenčne prednosti Hidrie in status prerazvojnega dobavitelja na evropskem in svetovnem tržišču.

Ventil: Inštitut deluje v okviru korporacije Hidria oziroma v okviru podjetja Rotomatika. Bralci revije Ventil verjetno ne poznajo celotne zgodovi-

ne te korporacije. Prosim vas za kratek zgodovinski pregled razvoja vašega podjetja.

M. Šturm, I. Mohorič: Hidrijine rešitve za klimatizacijo in avtomobilsko industrijo imajo več kot petdesetletno tradicijo. V začetku 60. let sta se v Idriji začeli proizvodnja in montaža instalacij centralnega ogrevanja, vodovodnih instalacij in klimatizacije. V 70. letih so začeli v bližnjem Godoviču nastajati prvi prezračevalni elementi, v 80. pa so iz Spodnje Idrije v Združene države Amerike stekle prve dobave motorjev za hermetične kompresorje. V zadnjih letih Hidria na področju klimatizacije, gretja in hlajenja beleži hitro rast in predstavlja eno največjih evropskih korporacij na tem področju. Svoje razvojne potenciale usmerja v ustvarjanje celovitih rešitev za klimatizacijo zgradb in komponent za sisteme klimatizacije, gretja in hlajenja.

Čeprav je leta 1955 po slovenskih cestah vozil komaj kakšen avtomobil, se je v Tolminu drzno in vizionarsko pričela proizvodnja avtomobilskih svečk. V zgodnjih 70. letih so bile izdelane prve ogrevalne svečke za dizelske motorje, nekaj let kasneje še magnetni vžigalniki za male bencinske motorje. V drugi polovici 90. let je v Spodnji Idriji stekla proizvodnja lamel za avtomobilsko industrijo, kasneje še komponent iz aluminija. Danes predstavlja Hidria vse pomembnejšega evropskega ponudnika inovativnih rešitev za avtomobilski motor in sistem upravljanja z vozilom. Hidrijini izdelki za **avtomobilsko industrijo** so vgrajeni v vozila vseh vodilnih evropskih blagovnih znamk.

Hidria Inštitut za materiale in tehnologije

Dnevni utrip v laboratoriju: Analiza kovinskih delcev s stereomikroskopom

Današnje ključne družbe Hidrie so se združile v skupno korporacijo v zadnjih dvajsetih letih – po ustanovitvi krovne družbe Hidria. Hidria je po privatizaciji, popolnem prestrukturiranju in priključevanju ključnih družb pod zanesljivim vodstvom predsednika upravnega odbora **Edvarda Svetlika** in njegovih sodelavcev prerasla v korporacijo s preko 2.000 zaposlenimi v 30 družbah po vsem svetu. V treh razvojnih inštitutih (**Hidria Inštitut Klima** v Godoviču, **Hidria Inštitut za avtomobilsko industrijo** v Tolminu in **Hidria Inštitut za materiale in tehnologije** v Spodnji Idriji) ustvarja inovacije, s katerimi prispeva k višji kakovosti življenja na področju ugodja bivanja v prostoru in zelene mobilnosti. S svojo dejavnostjo prispeva k trajnostnemu razvoju naravnega in družbenega okolja.

Ventil: Prosim za kratko predstavitev Inštituta za materiale in tehnologije.

M. Šturm, I. Mohorič: Hidria Inštitut za materiale in tehnologije deluje po sistemu »odprtega inoviranja«. Pri načrtovanju razvojnih projektov išče sinergije z drugima dvema razvojnima inštitutoma Hidrie in z zunanjimi centri znanja. Pomembno vlogo igra tudi na področju izobraževalne dejavnosti v okviru **Hidrijine Akademije znanja**. Inštitut odlikujejo pomembne kompetence pri zagotavljanju hitrega prodora inovacij na tržišče, pri čemer je ključnega pomena »virtualni razvoj«, ki omogoča hitro in učinkovito oblikovanje produktov, izvajanje funkcijskih simulacij in s

tem končno optimizacijo proizvodov. Vzporedno zagotavlja optimalno načrtovanje tehnoloških postopkov brez zamudnih izdelav številnih vmesnih različic prototipov istega izdelka.

Razvojna dejavnost Hidrijinega Inštituta za materiale in tehnologije, ki bo v bližnji prihodnosti začel delovati v novozgrajenem objektu, bo potekala v naslednjih sedmih **laboratorijih**:

- za geometrijske analize,
- za metrologijo,
- za kemične in metalurške analize,
- za mehansko-fizikalne analize,
- za električne pogone in
- za toplotne obdelave.

Glavna dejavnost v laboratorijih je sodelovanje pri razvoju ključnih proizvodov Hidrie, predvsem v programih avtomobilske industrije ter validacija merilnih metod za nove izdelke.

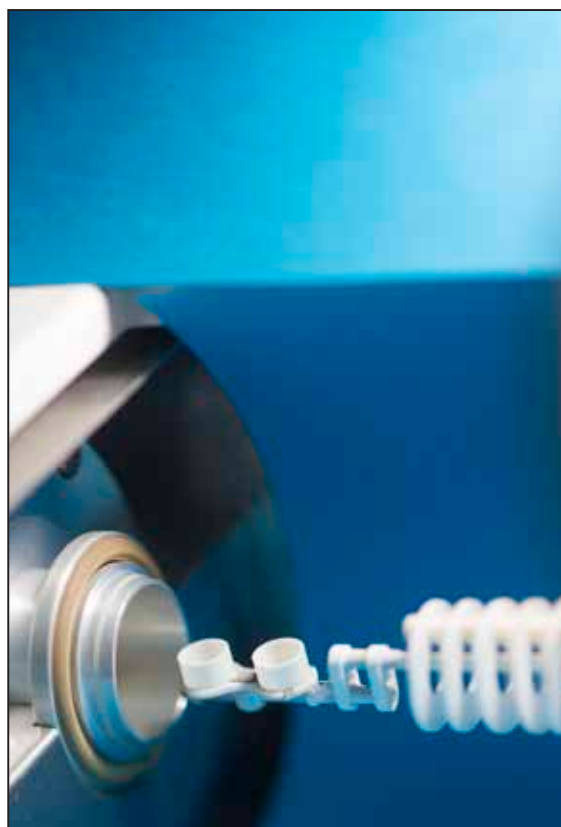
Ventil: Koliko ljudi imate trenutno zaposlenih in kakšna je njihova izobrazbena struktura?

M. Šturm, I. Mohorič: Če govorimo o samem inštitutu za materiale in tehnologije, imamo trenutno zaposlenih 27 sodelavcev. V glavnem gre za inženirje, magistre in doktorje znanosti s področja naravoslovnih ved.

Ventil: V Sloveniji imamo kar nekaj tehnoloških inštitutov s podobno dejavnostjo, kot je vaša. Ali boste iskali delo v Idriji in okolici ali tudi drugje?

M. Šturm, I. Mohorič: Hidrijin Inštitut za materiale in tehnologije je sestavni del Hidrijinega inovativnega centra, vendar pa to ne pomeni, da je naše delo vezano na Idrijo. Naše osrednje poslanstvo je iskanje prebojnih, inovativnih rešitev tako za avtomobilsko industrijo kot tudi za področje klimatizacije, gretja, hlajenja in upravljanja z energijo. Zlasti v avtomobilski industriji se je Hidria že pozicionirala kot predrazvojni dobavitelj, kar pomeni, da stalno ustvarjamo nove, še nepoznane rešitve, ki se bodo vgrajevale v naslednje generacije vozil. S tem pa dejavnost inštituta ni vezana le na lokalni ali slovenski trg, pač pa je naše tržišče povsem globalno.

Ventil: Prosim vas za nekaj besed o kadrih. Ali jih imate dovolj, ali boste zaposlovali nove in kateri izobrazbeni profili glede usmeritve in stopnje izobrazbe so za vas najbolj primerni?

Senzor za spremljanje fizikalnih lastnosti materialov v odvisnosti od temperature v kontroliranem okolju.

Laboratorij za geometrijske analize

M. Šturm, I. Mohorič: Glede na to, da stalno stremimo k iskanju novih rešitev, stalno potrebujemo tudi novo znanje oz. nove strokovnjake.

Te sicer »vzgjajamo« sami na podlagi programa štipendiranja, seveda pa dobrih kadrov ni nikoli preveč. Potrebujemo predvsem inženirje

in doktorje znanosti, saj gre v večini primerov za raziskovalno delo, za ustvarjanje novih inovacij oz. novih, še učinkovitejših rešitev.

Ventil: Verjetno se boste ukvarjali tudi z znanstvenoraziskovalnim delom. Ali načrtujete tudi dela na projektih, ki jih bo financirala država Slovenija, Evropska skupnost ali na projektih za drugega naročnika? Ali imate pri ministrstvu za znanost, šolstvo, kulturo in šport registrirano raziskovalno skupino?

M. Šturm, I. Mohorič: Inštitut ima registrirano raziskovalno enoto in tudi sodeluje v projektih, ki jih sofinancira MZIKŠ.

Prof. dr. Janez Tušek
FS Ljubljana

Univerza v Mariboru
Fakulteta za Strojništvo
Laboratorij za Oljno Hidravliko

član
FTS – Fluidna Tehnika Slovenije
CETOP – Evropski Komitee Fluidne Tehnike

MARIBOR, 18. in 19. SEPTEMBER 2013

mednarodna konferenca

Fluidna Tehnika 2013

Vabilo

Mednarodna konferenca Fluidna Tehnika 2013 je osrednji bienalni strokovni dogodek s področja hidravlike in pnevmatike v Sloveniji in JV delu Evrope. Z več kot 18 letno tradicijo je brez dvoma pravi barometer dogajanja na področju uporabe te tehnike pri nas in v svetu.

Poslanstvo konferenc FLUIDNA TEHNIKA je predstaviti nova spoznanja in dosežke domačih in tujih strokovnjakov, pospešiti prenos najnovejših raziskovalno-razvojnih dosežkov ter spoznanj v vsakodnevno prakso, kot tudi predstaviti nove proizvode in storitve z vseh področij tehnike, kjer sta prisotni hidravlika ali pnevmatika.

Vabimo vas, da kot avtor prispevka, kot razstavljaivec ali kot pokrovitelj konference najavite svoje sodelovanje.

Podrobnejše informacije o konferenci, tematikah, okvirnem programu in spremljajočih dogodkih, kot tudi vse informacije o načinu prijave, lahko najdete na domači spletni strani konference:

<http://ft.fs.uni-mb.si>

KONGRESNI CENTER HABAKUK